

Spis treści

WSTĘP	9
 ROZDZIAŁ 1	
ISTOTA TRANSAKCJI WIĄZANYCH	16
1.1. Definicja i rodzaje transakcji wiązanych	16
1.2. Charakterystyka rodzajów transakcji wiązanych	22
1.2.1. Barter	22
1.2.2. Transakcja kompensacyjna	24
1.2.3. Transakcje zakupów wzajemnych (ang. <i>counterpurchase</i>)	25
1.2.4. Transakcje samospłaty (ang. <i>buyback agreements</i>)	26
1.2.5. Transakcje typu <i>offset</i>	29
1.3. Specyficzne formy rozliczania transakcji wiązanych	31
1.3.1. <i>Clearing</i>	31
1.3.2. <i>Switch</i>	33
1.3.3. Rachunki depozytowe (ang. <i>escrow accounts</i>)	35
 ROZDZIAŁ 2	
CECHY KONTRAKTOWE I UWARUNKOWANIA PRAWNE	
TRANSAKCJI WIĄZANYCH	37
2.1. Struktura umów wiązanych	37
2.1.1. Strony występujące w transakcjach wiązanych	37
2.1.2. Liczba kontraktów	38
2.1.3. Wielkość dostaw	40
2.1.4. Lista towarów w transakcji wiązanej	40
2.1.5. Cena w transakcjach wiązanych	41
2.2. Transakcje wiązane a uwarunkowania prawne handlu międzynarodowego ..	42
2.2.1. Transakcje wiązane a Klauzula Największego Uprzywilejowania (KNU)	42
2.2.2. Licencjonowanie importu uwarunkowane transakcjami wiazanymi ..	43
2.2.3. Transakcje wiązane prowadzone przez przedsiębiorstwa państwowe ..	43

2.2.4. Uwarunkowanie zobowiązań wzajemnych w transakcji związanej jako podstawa przyznania podmiotowi gospodarczemu licencji importowej	44
2.2.5. Zakupy rządowe a zobowiązania wzajemne w ramach transakcji wiązanych	44
2.2.6. Transakcje wiązane a eksport	45
2.2.7. Transakcje wiązane a kontrola środków dewizowych	46
2.2.8. Transakcje wiązane a koncesje taryfowe	46
2.2.9. Transakcje wiązane a wycena celna importu	47
2.3. Transakcje wiązane w ustawodawstwie państwowym	49

ROZDZIAŁ 3

TRANSAKCJE WIĄZANE W DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ

PRZEDSIĘBIORSTWA	50
3.1. Motywy zawierania transakcji wiązanych przez przedsiębiorstwo eksportujące z kraju rozwiniętego gospodarczo	50
3.2. Motywy nawiązywania transakcji wiązanych przez eksportera z kraju rozwijającego się	55
3.3. Planowanie transakcji wiązanych	57
3.4. Negocjowanie transakcji wiązanych	63
3.5. Organizowanie realizacji transakcji wiązanych	67
3.5.1. Zasady funkcjonowania biura transakcji wiązanych	70
3.5.2. Źródła finansowania biura transakcji wiązanych	73
3.5.3. Polityka kadrowa w biurze transakcji wiązanych	74

ROZDZIAŁ 4

REALIZACJA TRANSAKCJI WIĄZANYCH

4.1. Realizacja prostych transakcji wiązanych typu barter lub kompensata	76
4.2. Realizacja złożonych form transakcji wiązanych typu <i>offset</i> lub samospłata	80
4.3. Problemy związane z realizacją transakcji związanej	85
4.3.1. Wykorzystanie towarów uzyskanych od importera w ramach realizacji transakcji wiązanych	85
4.3.2. Problem kar umownych	89
4.3.3. Pozostałe ważniejsze klauzule i ich realizacja	91
4.3.4. Czas wypełnienia zobowiązań	94
4.3.5. Konsekwencje niemożności wykonania umowy przez dostawcę towaru związanego	95
4.3.6. Ubezpieczenie od ryzyka w transakcjach wiązanych	96
4.3.7. Ustalenia dotyczące jakości towarów oraz kontrola jakości	98
4.4. Formy finansowania transakcji wiązanych	98
4.4.1. Rola banków	98

4.4.2. Kredyty	102
4.4.3. <i>Forfaiting</i>	105

ROZDZIAŁ 5

TRANSAKCJE WIĄZANE W PRAKTYCE

HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO	108
5.1. Kraje wysoko rozwinięte gospodarczo	108
5.1.1. Rynek austriacki	108
5.1.2. Rynek londyński	110
5.1.3. Rynek Stanów Zjednoczonych	111
5.2. Kraje rozwijające się	115
5.3. Ameryka Łacińska	117
5.4. Afryka	121
5.5. Azja	123
5.6. Europa Środkowo-Wschodnia	127
5.7. Transakcje związane w polityce handlowej OPEC	132

ROZDZIAŁ 6

ANALIZA EFEKTYWNOŚCI TRANSAKCJI WIĄZANYCH

6.1. Model efektywności transakcji wiązanych w krótkim i długim okresie	135
6.2. Czynniki determinujące sukces przedsiębiorstwa przy realizacji transakcji związanej	147
6.3. Efektywność transakcji wiązanych zawieranych na szczeblu kraju	151
6.3.1. Analiza efektywności transakcji barterowych	152
6.3.2. Analiza efektywności nowoczesnych form transakcji wiązanych	154

ZAKOŃCZENIE

ANEKS

Tablica A1. Szacunek wielkości udziału transakcji wiązanych w całości obrotów handlu światowego według wybranych organizacji międzynarodowych	164
Tablica A2. Zakres transakcji wiązanych według ważniejszych pozycji literatury przedmiotu	164
Tablica A3. Charakterystyka polityki wybranych państw wobec transakcji wiązanych (t.w.) w latach 1985-90	165
A4. Wzór umowy typu zakupy wzajemne (ang. <i>counterpurchase</i>)	167

BIBLIOGRAFIA

176